

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Філософський факультет
Кафедра соціальної психології і психології розвитку

Проректор

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДВВС 64. Еволюція сучасних організацій і етика організаційного психолога

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень

Магістр

(освітній рівень)

факультет

філософський факультет

(назва інституту, факультету)

Робоча програма з «Еволюція сучасних організацій і етика організаційного психолога» для студентів освітнього рівня «Магістр» спеціальності 053 Психологія. – «3» вересня, 2018 р. –14 с.

Розробники:

Доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та релігієзнавства **Гоян Ігор Миколайович**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології і психології розвитку
Протокол № 1 від 3 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри
Соціальної психології і психології розвитку

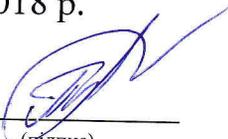

(підпис) (Л.Д. Заграй)
(прізвище та ініціали)

“3” вересня 2018 р.

Схвалено методичною радою філософського факультету
Протокол № 1 від 18 вересня 2018 р.

“18” вересня 2018 р.

Голова

(підпис)

(Р.О. Пятківський)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 Соціальні та політичні науки</u> (шифр і назва) спеціальність	Професійна підготовка	
	<u>053 – Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітній рівень: магістра	Лекції	
		20 год.	6
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82
Індивідуальні завдання -			
Вид контролю: екзамен			

«Еволюція сучасних організацій і етика організаційного психолога» є нормативною дисципліною для спеціальності 053 «Психологія».

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 35,5 % : 64,5 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Еволюція сучасних організацій і етика організаційного психолога» є нормативною дисципліною в системі підготовки магістрів спеціальності 053 Психологія.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань щодо функціонування, розвитку та еволюції сучасної організації і основних етичних засад діяльності організаційного психолога.

Завдання викладання дисципліни: забезпечення студентів знаннями про особливості функціонування та розвитку сучасних організацій у мінливих умовах ринкового соціально-економічного середовища, основних етичних проблем, які можуть виникати в організаціях, вивченням і вирішенням яких займаються організаційні психологи.

Предмет дисципліни: закономірності функціонування, принципи розвитку, життєві цикли сучасних організацій; етичні основи діяльності організаційного психолога.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- типологічні особливості сучасних організацій;
- еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації;
- основні причини, джерела та принципи змін в організаціях;
- моделі змін сучасних організацій;
- стадії життєвого циклу організації;
- основи відповідних етичних норм та культуру сучасних організацій, що регулюють професійну діяльність організаційного психолога;

вміти:

- здійснювати реконструкцію еволюції сучасних організацій, виявляти відповідні причини змін та проводити їх аналіз і порівняння;
- проводити організаційний аналіз для визначення та вирішення проблем, які існують в організації;
- обирати відповідні види роботи психолога в організації відповідно до окреслених проблем;
- організовувати надання психологічної допомоги в організації;
- вирішувати морально-етичні проблеми, які можуть виникати в сучасних організаціях.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування організації.

Тема 1. Організація як універсальна категорія: основні підходи.

Поняття і сутність організації. Генезис організації. Ознаки організації. Види організацій. Характеристики організацій. Властивості організацій. Принципи організацій. Функції організації. Структура організації. Система законів організації. Основні підходи до аналізу діяльності організацій в сучасних умовах.

Тема 2. Організація як система.

Поняття організаційної системи. Організація як відкрита система, її властивості. Організація як соціальна система. Рівні соціальних систем. Цілі соціальної організації. Сутність соціальної організації. Людина як елемент соціальної системи. Основні види соціальних організацій. Внутрішнє середовище організаційної системи. Основні чинники внутрішнього середовища організаційної системи. Основні підходи до формування внутрішнього середовища організації. Соціально-психологічна підсистема організації. Зовнішнє середовище організаційної системи. Невід'ємні характеристики розвиненості зовнішнього середовища.

Тема 3. Організація як процес.

Статика та динаміка організаційних систем. Поняття динамічної організації. Принципи статичного та динамічного стану організації. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій. Організація як система процесів.

Тема 4. Зміни як об'єктивний процес розвитку організації.

Поняття змін та розвитку: сутнісні характеристики. Поняття організаційного розвитку. Зв'язок категорій «розвиток» та «зміна». Характеристики і властивості розвитку сучасної організації. Основні причини та джерела змін в організаціях. Фактори, що перешкоджають проведенню змін в організації. Основні види змін в організаціях. Необхідність змін. Типи змін. Принципи розвитку організації.

Тема 5. Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації.

Механістична і органічна концепція змін. Основні моделі організаційного розвитку. Модель організаційного розвитку (Л. Грейнер). Змістовно-процесуальні підходи до моделі організаційних змін (К. Тюрлі). Модель управління стратегічними змінами (І. Ансофф). Модель "біологічної корпорації" (Ф. Гуіяр, Дж. Н. Келлі). Теорія Е та О організаційних змін (М. Бір, Н. Норія). Модель життєвого циклу (І. Адизес). Мета, напрями та значення змін у діяльності сучасних організацій. Значення та вигоди від проведення організаційних змін.

Тема 6. Життєвий цикл організації.

Поняття життєвого циклу організації. Концепції життєвого циклу організації. Роль життєвого циклу у розвитку сучасної організації. Етапи життєвого циклу організації. Стадії життєвого циклу організації. Тривалість життєвого циклу для різних організацій у різні миттєвості часу. Залежність цілей організації від стадії її життєвого циклу. Характеристики та особливості управлінських дій на різних етапах життєвого циклу організації.

Змістовий модуль 2. Етичні засади діяльності організаційного психолога.

Тема 7. Професійна етика як складова професійної діяльності.

Етика як наука про мораль. Генезис етичної думки. Професійна етика як вид етики, її особливості. Основні завдання професійної етики. Професійна етика як спосіб регуляції поведінки в конкретних видах професійної діяльності. Загальні принципи професійної етики: професійний обов'язок і особлива форма відповідальності, професійна солідарність та корпоративність. Приватні принципи професійної етики. Етапи становлення і розвитку професійної етики.

Тема 8. Професійна та корпоративна етика організаційного психолога.

Причини етичної регламентації професійної діяльності організаційного психолога. Функції етики професійної діяльності організаційного психолога та їх характеристика. Категорії етики організаційного психолога. Корпоративна етика сучасної організації.

Тема 9. Етичні принципи у професійній діяльності організаційного психолога.

Основні принципи професійної етики організаційного психолога. Джерела етичних нормативів професійної діяльності. Етичні кодекси та їх значення для формування етичної поведінки сучасної організації. Професійно-етичний кодекс організаційного психолога.

Тема 10. Морально-етична культура організаційного психолога.

Природа, сутність, особливості, структура і функції моралі. Концепції походження моралі. Моральна норма як складова моралі і нормативна регуляція професійної діяльності. Загальнообов'язкові та особові форми вираження моральної вимоги. Поняття і структура моральної свідомості. Моральна свідомість організаційного психолога. Критерії моральності у професійній діяльності. Моральна поведінка організаційного психолога.

Тема 11. Особистісні та морально-етичні якості організаційного психолога.

Організаційний психолог як особистість і професіонал. Структура особистісних якостей організаційного психолога. Характеристики окремих особистісних рис організаційного психолога. Основні особистісно-моральні якості організаційного психолога.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	сем.	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	сем.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування організації.												
Тема 1. Організація як універсальна категорія: основні підходи.	8	2				4		1				6
Тема 2. Організація як система.	6	1	1			6		1				6
Тема 3. Організація як процес.	6	1	1			4						6
Тема 4. Зміни як об'єктивний процес розвитку організації.	6	2	2			6						8
Тема 5. Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації.	12	2	2			4						8
Тема 6. Життєвий цикл організації.	12	2	2			6		2	1			8
Разом за змістовим модулем 1	50	10	8			30						42
Змістовий модуль 2. Етичні засади діяльності організаційного психолога.												
Тема 7. Професійна етика як складова професійної діяльності.	8	2				6		1				8
Тема 8. Професійна та корпоративна етика організаційного психолога.	8	2	1			6						8

Тема 9. Етичні принципи у професійній діяльності організаційного психолога.	8	2	1			6		1	1			8
Тема 10. Морально-етична культура організаційного психолога.	8	2				6						8
Тема 11. Особистісні та морально-етичні якості організаційного психолога.	8	2				6						8
Разом за змістовим модулем 2	40	10	2			30		2				40
Усього годин	90	20	10			60		6	2			82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття організації. Організація як процес і система.	2
2	Тема 2. Зміни як об'єктивний процес розвитку організації.	2
3	Тема 3. Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації.	2
4	Тема 4. Життєвий цикл організації.	2
5	Тема 5. Етичні засади професійної діяльності організаційного психолога.	2

6. Самостійна робота

Включає в себе опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та осмислення рекомендованих проблемних запитань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація як універсальна категорія: основні підходи.	6
2	Організація як система.	6
3	Організація як процес.	6
4	Зміни як об'єктивний процес розвитку організації.	8
5	Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації.	8
6.	Життєвий цикл організації.	8

7.	Професійна етика як складова професійної діяльності.	8
8.	Професійна та корпоративна етика організаційного психолога.	8
9.	Етичні принципи у професійній діяльності організаційного психолога.	8
10.	Морально-етична культура організаційного психолога.	8
11.	Особистісні та морально-етичні якості організаційного психолога.	8

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне наукове завдання являє собою підготовку і представлення мультимедійної презентації за обраним видом управлінського консалтингу.

8. Методи навчання

Використовується широкий набір методів, залежно від теми, рівня готовності магістрантів, їх індивідуальних особливостей та інших факторів. Зокрема, задіюються проблемні лекції, семінари-дискусії, метод кейсів, дидактичні ігри. Дидактичні ігри можуть мати форму інтерв'ю, прес-конференції, брейн-рингу, мозкового штурму.

9. Методи контролю

1. Усне опитування.
2. Підсумкова контрольна робота.
3. Індивідуальне завдання (презентація до теми).

Перелік питань для підсумкового контролю з дисципліни.

Форма контролю – екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1 Т1 – Т6	Змістовий модуль №2 Т6 – Т11		
Відвідування лекційних занять – 5 балів. Робота на семінарських заняттях – 10 балів Презентація до теми – 20 Підсумкова контрольна робота – 15		50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок

Рівні навчальних досягнень	Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
	За національною шкалою	Шкала ECTS		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		2...5	1..100		
				Студент	
Високий	5	90 ... 100	A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовую знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	4	70 ... 89	B C	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	3	50 ... 69	D E	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу	Має елементарні нестійкі навички виконання завдання
Низький	2	25 ... 49	Fx	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Незадовільний	2	1 ... 24	F	Студент не володіє навчальним матеріалом	Виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Рекомендована література

Базова

1. Адізес І. Управління життєвим циклом компанії [Електронний ресурс] / І. Адізес. – Режим доступу : <http://innovations.com.ua/uk/articles/4/22/523>.
2. Андрушків Б.М., Кузмін О.Є. Основи менеджменту. — Л.: Свгг, 1995. — 293 с.
3. Бернад І. А. Життєвий цикл організації: поняття та стадії розвитку [Електронний ресурс] / І. А.Бернад. – Режим доступу : <http://www.nbuu.gov.ua/ejournals/dutp/20062/-txts/FILO-SOFIYA/06biapsr.pdf>.
4. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. – К. : «КОНДОР», 2002. – 654 с.
5. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник / О. І. Власова, Ю. В. Никоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 398 с.
6. Власова О. І. Організаційна поведінка : навч. посібник / Власова О. І., Савчук Л. М., Савінова В. Б. – К. : КНЕУ, 1998. – 96 с.
7. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навч. посібник / Герасимчук В. Г. – К. : КНЕУ, 2000. – 360 с.
8. Герчанівська П. Е. Культура управління : навч. посібник / Герчанівська П. Е. – К. : ІВЦ Видавництво “Політехніка”, 2005. – 152 с.
9. Данюк В. М. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
10. Етика ділових відносин : навч. посібник / [Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г.]. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 320 с.
11. Козловський В. О. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник / Козловський В. О. – Вінниця : ВНТУ, 2007. – 210 с.
12. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник. / Колот А. М. – К. : КНЕУ, 2002. – 337 с.
13. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : «Кондор», 2003. – 296 с.
14. Кузьмін О. Є. Теоретичні і практичні засади менеджменту : навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – 2-е вид. доп. і перероб. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інститут післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2003. – 352 с.
15. Кузнецов И. Н. Корпоративная этика : учебн. пособие / Кузнецов И. Н. – М. : Изд. деловой и учебной литературы, 2003. – 480 с.
16. Культура менеджмента (социально-психологические аспекты) : монография / [Гончаров В. Н., Радомский С. И., Радомская М. С., Додонов О. В. и др.] – Донецк : СПД Куприянов В. С., 2007. – 210 с.

17. Лесько О. Й. Етика ділових відносин : [навч. посібник] / О. Й. Лесько, М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська, Г. Г. Рузакова. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 320 с.
18. Лозниця В. С. Психологія менеджменту : навч. посібник / Лозниця В. С. – К. : КНЕУ, 1997. — 248 с.
19. Менеджмент організацій : підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. – К. : Либідь, 2003. – 448 с.
20. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. та ін. ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
21. Менеджмент організацій : підручник / за заг. ред. Федулової Л. І. – К. : Либідь, 2003. – 448 с.
22. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Новіков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.
23. Немцов В. Д. Менеджмент організацій : навч. посібник / Немцов В. Д., Довгань Л. Є., Сініок Г. Ф. – К. : ТОВ «УВПК «Екс об», 2002. – 392 с.
24. Опорний конспект лекцій з дисципліни „Менеджмент підприємства”. Ч. 1. – К. : КДТЕУ, 1998. – 88 с.
25. Организационная психология / под ред. П. К. Власова, С. А. Маничева, Г. В. Суходольского. – СПб. : Изд-во С.-Петербургского ун-та; Харьков : Изд-во “Гуманитарный центр”, 2008. – 480 с.
26. Осовська Г. В. Основи менеджменту : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Осовська Г. В. – К. : «Кондор», 2003 – 556 с.
27. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський – К. : Кондор, 2009. – 680 с.
28. Орчаков О.А. Теория организаций [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.e-college.ru/xbooks/xbook031/book/index/index.html?part-009*page.htm
29. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посібник / Палеха Ю. І. – К. : Кондор, 2008. – 356 с.
30. Палеха Ю. І. Культура управління та підприємництва : навч.-методичний посібник / Ю. І. Палеха, В. О. Кудін. – К. : МАУП, 1998. – 96 с.
31. Пушкар Р. М. Менеджмент : теорія і практика: підручник / Р. М. Пушкар, Н. П. Тарнавська. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Тернопіль : Карт-бланш, 2005. – 486 с.
32. Психологія управління в організації : навчальний посібник/ М.Д.Прищак, О. Й. Лесько.–[2-ге вид., перероб. і доп.]–Вінниця, 2016. –150с.
33. Роль менеджменту в розвитку формальних організацій [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.refine.org.ua/pageid-3101-1.html>
34. Рудінська О. В. Менеджмент: теорія менеджменту, організаційна поведінка, корпоративний менеджмент / Рудінська О. В., Яроміч С. А., Молоткова І. О. – К. : Ельга Ніка-Центр, 2002. – 336 с.
35. Семенов І. Стадії розвитку організації / І. Семенов // Управление персоналом. – № 9. – 2001.
36. Ситник Й. С. Менеджмент організацій : навчальний посібник / Ситник Й. С. – Львів : «Тріада плюс», 2008. – 456 с.

37. Соболев С. М. Менеджмент : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / С. М. Соболев, В. М. Багацький. – К. : КНЕУ. – 2002.
38. Типи організаційних структур. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.djereho.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3460&Itemid=71
39. Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/За заг.ред. Л.М.Карамушки.- К.:Фірма «ІНКОС», 2005. – 366с.
40. Хаев Г. Л. Корпоративна культура и ценности человека / Г. Л. Хаев, О. А. Медведева. – Краматорск : ДГМА, 2001. – 267 с.
41. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник / Хміль Ф. І. – Львів : «Магнолія плюс», 2004. – 333 с.
42. Шегда А. В. Менеджмент : підручник / Шегда А. В. – К. : Знання, 2004. – 687 с.
43. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Шморгун Л. Г. – К. : Знання, 2010. – 452 с.
44. Якокка Л. Карьера менеджера / Якокка Л. ; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1991. – 384 с.

Допоміжна

1. Герчикова И. Н. Деловая этика и регулирование международной коммерческой практики : учебн. пособие / Герчикова И. Н. – М. : Консалтбанкир, 2002. – 576 с.
2. Гуиар Ф.Ж., Келли Дж.Н. Преобразование организации: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 1997.
3. Данюк В. М. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
4. Жмачев В.Г., Шимановська Л.М. Основи менеджменту і управлінської діяльності. — К.: Україна, 1994.
5. Емельянов Е.Н., Поварницына С.Е. Жизненный цикл организационного развития // Организационное развитие.– 1996.– №2. – С. 25–39.
6. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту : навч. посібник / Карамушка Л. М. – К. : Либідь, 2004. – 424 с.
7. Карамушка Л.М. Роль організаційної культури в діяльності сучасних організацій: аналіз основних підходів / Л.М. Карамушка, В.І. Лагодзінська, В.М. Івкін, О.С. Ковальчук // Актуальні проблеми психології : зб. Наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України/ [ред. кол. : С.Д. Максименко (гол. ред.) та ін.]. – К. – Алчевськ : ЛАДО, 2013. – Т. І : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія / заред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки. – 2013. – Вип. 38. – С. 225 –229.
8. Кабкова Е.Н. Шпаргалка по теории организации: Ответы на экзаменационные билеты. — М.: Аллель, 2006. — 64 с.

9. Кириченко В. Організаційні зміни як професійний стрес // Соціальна психологія. – 2008. – №1. – С. 158–166.
10. Корпоративна культура : навч. посібник / [під. заг. ред. Г. Л. Хаєта]. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 403 с.
11. Колокнева М.В. Теория организации в вопросах и ответах: Учеб. пособие. — М.: Проспект, 2006. — 280 с.
12. Кредісов А.І. Історія вчень менеджменту: Підруч. для виш. навч. закл. - К.: Знання України, 2001. – 300 с.
13. Лафта Дж. К. Эффективность менеджмента организации / Лафта Дж. К. – М. : Русская Деловая Литература, 1999. – 320 с.
14. Менеджмент організацій : підручник / [за заг. ред. Л. І. Федулової]. – К. : Либідь, 2003. – 448 с.
15. Почебут Л. Г. Организационная социальная психология : учебное пособие / Л. Г. Почебут, В. А. Чичер. – СПб. : Речь, 2002. – 298 с.
16. Радченко С. Г. Етика бізнесу. Практикум : навч. посібник / Радченко С. Г. – К. : КНТУ, 2006. – 192 с.
17. Статінова Н. П. Етика бізнесу : навч. посібник / Н. П. Статінова, С. Г. Радченко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 280 с.
18. Тимошенко Н. Л. Корпоративна культура : діловий етикет : навч. посібник / Тимошенко Н. Л. – К. : Знання, 2006. – 391 с.
19. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посібник / Чайка Г. Л. – К. : Знання, 2005. – 442 с.
20. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування : навч. посібник / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – К. : Вікар, 2003. – 223 с.
21. Холл Р.Х. Организация: структуры, процессы, результаты. — СПб.: Питер, 2001.
22. Швалб Ю. М. Практична психологія в економіці та бізнесі / Ю. М. Швалб, О. В. Данчева. – К. : Лібра, 1998. – 270 с.
23. Щербина В.В. Социальные теории организации: Словарь. М.: ИНФРА – М, 2000.
24. Шишлова Е.Э. Развитие организации. Социально – психологический аспект: учеб. пособие. – М.: Проспект, 2010. – 224 с.
25. Шейнис М. Ю. Рабочая книга психолога организации. – Самара: Издательский дом «Бахрах-М», 2001. – 224 с.

